

Przeczytaj – zobacz

W dniach 31.01 do 10.02 br. odbyły się zebrania z mieszkańcami naszych osiedli. Spotkania te cieszyły się znacznym zainteresowaniem, o czym świadczyła duża frekwencja – pisze w: Wieściach „z pierwszej ręki” prezes Zarządu SM „ROW” Jan Grabowiecki
czytaj na str. 3

Miniony rok to, kolejny trudny okres, który dał nam się wszystkim we znaki, głównie poprzez wzrost cen i nie nadążający z tym wzrost naszych dochodów. Trzeba jednak podkreślić, że uzyskane w 2010 roku wyniki finansowe naszej Spółdzielni ocenić trzeba pozytywnie pomimo wzrostu rynkowych cen towarów i usług niezależnych od Spółdzielni.

O tym jaki był ten miniony rok
czytaj na str. 5-6

Jedną z głównych przyczyn wybuchów w domach jest rozszczelnienie instalacji gazowej. Gaz z powietrzem stanowi niezwykle silną mieszankę wybuchową i wystarczy iskra, by mieszkanie przekształciło się w eksplodującą bombę.

Wymieniasz kuchenkę lub piecyk – wezwij fachowca!

czytaj na str. 7

Zaprzestańmy niszczenia spółdzielczości mieszkaniowej

Od kilku lat obserwujemy poczynania legislacyjne szkodzące szeroko pojętej spółdzielczości, po raz kolejny zintensyfikowanie takich działań nastąpiło w ostatnim kwartale 2010 roku. Ocena tego zjawiska sformułowana została w liście, jaki do Marszałka Sejmu pod koniec ub.r. wystosowało Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe. Ze względu na wagę problemu publikujemy ten dokument sygnowany przez Prezesa Zarządu Głównego PTM Zbigniewa Janowskiego.

**Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe – organizacja pożytku publicznego skupiające ludzi różnych profesji i orientacji politycznych połączonych ideą pracy na rzecz mieszkalnictwa, z niepokojem obserwuje proces niszczenia polskiej spółdzielczości mieszkaniowej.

Praktycznie, od początku okresu transformacji do dziś, trwa sekwencja rozwiązań legislacyjnych zmierzających do usunięcia z rynku tej formy działalności społeczno-gospodarczej. Jest to tym bardziej zaskakujące, że antyspółdzielcza krucjata toczona jest w sytuacji, gdy znakomita większość spółdzielni jest sprawnie i efektywnie zarządzana, a spółdzielcze budynki i tereny osiedlowe wyróżniają się czystością, estetyką i szybkim tempem modernizacji. Nie bez znaczenia jest fakt, iż spółdzielnie są jedynym zarządcą, który prowadzi działalność społeczno-kulturalną na rzecz mieszkańców.

W październiku 2010 r. Sejm RP skierował do dalszych prac, po pierwszym czytaniu, tzw. Poselskie projekty ustaw:
– o spółdzielniach (druk sejmowy 3493),
– o spółdzielniach mieszkaniowych (druk sejmowy 3494).

Projekty te, forsowane przez grupę posłów, są kontynuacją i zwieńczeniem tych kierunków myślenia o spółdzielczości, które podważane były nie tylko przez środowisko spółdzielcze i przedstawiciele nauki, ale również odrzucane przez Trybunał Konstytucyjny. Opracowano je w myśl zasady „posłowie wiedzą lepiej”, bez wsparcia analizami prawnymi i konsultacji z zainteresowanymi środowiskami. Stanowią one przykład zaprzeczenia przyzwoitej legislacji.

Jest rzeczą charakterystyczną, że przyjęcie do dalszych prac tych dwóch projektów nastąpiło w krótkim czasie po odrzuceniu przez Sejm wspartego przez ponad 150 tys. podpisów tzw. Projektu obywatelskiego

Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe podziela krytyczne stanowisko organizacji spółdzielczych, w tym związków rewizyjnych, w sprawie przedstawionych w Sejmie projektów regulacji. Zgodnie ze swymi statutowymi obowiązkami PTM zwraca uwagę na fakt, że rozbijanie spółdzielni mieszkaniowych prowadzi do nieodwracalnych szkodliwych zmian w całym systemie polskiego mieszkalnictwa. Tworzenie, jak sobie zakładają legislatorzy, wspólnot mieszkaniowych – po zniszczeniu spółdzielni – jest najprostszą drogą do anarchizacji zarządzania zasobami i skłócenia środowisk w miejscu zamieszkania.

W przyszłości prowadzić musi także do niewydolności finansowej, upadłości, wyprzedaży, bądź konieczności przejęcia przez organy publiczne kosztów niezbędnych remontów i modernizacji. Wyrażamy przekonanie, iż autorzy projektów ustaw nie chcieli, bądź nie potrafili uwzględnić długofalowych konsekwencji swoich poczynañ.

W tej sytuacji postulujemy:

- natychmiastowe zaprzestanie dalszych prac nad w/w projektami ustaw;
- przyśpieszenie działań zespołu powołanego Zarządzeniem nr 45 Prezesa Rady Ministrów (z dnia 30.06.2010r.) w sprawie opracowania założeń Ustawy Prawo Spółdzielcze i objęcie tym projektem spółdzielni mieszkaniowych;
- powiązanie prac nad Prawem Spółdzielczym z określeniem modelu mieszkalnictwa polskiego w perspektywie najbliższych 15-20 lat;
- włączenie do przygotowania założeń legislacyjnych zainteresowanych środowisk spółdzielczych i organizacji pozarządowych.

Mamy nadzieję, że spółdzielczości w Polsce, w tym spółdzielczości mieszkaniowej, podobnie jak w całym cywilizowanym świecie, stworzone zostaną warunki nie gorsze niż te jakie mają inne formy działalności gospodarczej. Wymaga to jednak zdecydowanego odejścia od lekceważenia zasad tworzenia dobrego prawa, zastosowania procedur sprawdzonych w dojrzałych demokracjach i poszanowania międzynarodowych zasad spółdzielczych. Byłoby niewybaczalnym błędem dopuszczenie do unicestwienia 120 letniego dorobku kilku pokoleń spółdzielców.

(Tytuł od redakcji PWD)

Głos mieszkańców

W dniach 31.01 do 10.02 br. odbyły się zebrania z mieszkańcami naszych osiedli. Z uwagi na fakt zróżnicowania opłat jak i potrzeb zebrania te przeprowadzono z podziałem na poszczególne osiedla. Miały one również na celu wymianę informacji z mieszkańcami dotyczącymi konkretnego osiedla. Spotkania te cieszyły się znacznym zainteresowaniem, o czym świadczyła duża frekwencja.

Podczas spotkań przedstawiono informacje o działalności rad osiedlowych. Zarząd natomiast przedstawił informację o wstępnych wynikach finansowych Spółdzielni za rok 2010. W tym szczegółowo omówiono zrealizowany zakres remontów ze środków finansowych jakie wnieśli mieszkańcy na fundusz remontowy w roku 2010 oraz planowane remonty na rok 2011, do któ-

rych to planów mieszkańcy obecni na zebraniach wnieśli swe uwagi i propozycje.

W dyskusji wskazywano na potrzebę oszczędzania ciepła zwłaszcza, że każdy budynek płaci za siebie. Do tego jednak potrzebna jest wrażliwość wszystkich mieszkańców, bo wydawane są przecież ich pieniądze.

Podczas spotkania z mieszkańcami osiedla PIAST w Wodzisławiu Śląskim poruszony i dyskutowany został problem termomodernizacji budynków na osiedlu, czyli likwidacji ociepleń z płyt aekolowych. Niestety w chwili obecnej tej inwestycji nie można sfinansować z funduszu remontowego. Jedynym rozwiązaniem wydaje się

współfinansowanie inwestycji przez samych mieszkańców. Dlatego Zarząd zaproponował trzy warianty umożliwiające przystąpienie do realizacji tego zagadnienia. Mieszkańcy w swoich wystąpieniach podkreślali, że przedstawione warianty, co do przedsięwzięcia, jakim jest termomodernizacja wszystkich budynków na osiedlu jest trudna do realizacji z uwagi na wzrost opłat, a także długi okres realizacji zadania, dlatego uzyskanie zgody większości mieszkańców będzie niemożliwe.

Przyjęto zatem prezentowane rozwiązanie, że każdy budynek, w którym mieszkańcy zdecydują się na termomodernizację, w tym likwidację płyt, wystąpią z wnioskiem do Zarządu o przygotowanie indywidualnego rozwiązania dla tego budynku w oparciu o możliwości pozyskania środków zewnętrznych i oszacowania wartości robót. Zorganizowane zostaną wówczas zebrania, podczas których przedstawione zostanie finansowe zaangażowanie mieszkańców, po czym zapadną właściwe decyzje co do ewentualnej realizacji robót.

Na spotkania przygotowano specjalne wydawnictwo z materiałami informacyjnymi przedstawiającymi koszty eksploatacji zasobów mieszkaniowych i opłat za użytkowanie mieszkań, koszty eksploatacji dźwigów, wraz informacją o zakończeniu remontu wszystkich dźwigów w okresie trzech lat.

Przedstawiono i opisano wniesioną załączkę na pokrycie kosztów zimnej wody oraz odprowadzania ścieków i sposoby jej rozliczania.

Wiele informacji poświęcono zaległościom czynszowym wykazując wielkość zaległości w poszczególnych budynkach.

Prawie na każdym zebraniu zarówno członkowie Zarządu jak i mieszkańcy zwracali uwagę na szereg dewastacji budynków i ich otoczenia, sposoby, czasami bezmyślne, parkowania samochodów oraz gorszące zachowanie osób, przeważnie młodych, występujących w przejściach klatek schodowych. Te naganne zachowania młodzieży, szczególnie obserwowane w wysokich budynkach, gdzie najczęściej dochodzi do dewastacji wspólnego mienia, picia alkoholu, palenia papierosów i głośnych, pełnych wulgaryzmów „dyskusji” i brak reakcji rodziców tych młodych ludzi na ich zachowanie, są zdaniem rozmówców nie do zaakceptowania. Dostało się zatem Zarządowi, że nic w tych sprawach nie robi (co nie jest prawdą). Trzeba sobie jasno powiedzieć, że policja nie interweniuje skutecznie i bagatelizuje tego typu przypadki lub zrzuca je na barki spółdzielni.

Mieszkańcy, którzy niestety tolerują takie naganne zachowania we własnych budynkach, a bardzo często są one wywoływane przez ich własne dzieci lub dzieci ich znajomych i sąsiadów, sugerują, że wszechobecny monitoring jest lekarstwem na to zło i godzą się nawet ponosić dodatkowe opłaty na zabudowę i korzystanie z monitoringu. A może lepiej poinformować rodziców o zachowaniu się ich syna czy córki z prośbą o zagospodarowanie czasu wolnego tych dzieci. Nawet jak są to dzieci dorosłe, bo jak mówi przysłowie lepiej później niż wcale.

Marzec 2011 r.

Oplaty czynszowe niestety nie bez VAT

Ten rok nie będzie dla nas łatwy. Podwyżki dadzą o sobie znać praktycznie we wszystkich dziedzinach gospodarki, przy czym w tym roku jest to o tyle rozległe i bolesne, że oprócz tradycyjnego wzrostu cen za wodę czy energię, dochodzą jeszcze podwyżki podatku VAT. A podatek ten ma wpływ praktycznie na wszystkie ceny.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „ROW” do minimum pragnie zmniejszyć uciążliwość planowanych zmian cen i ograniczyć ich wpływ na wysokość opłat czynszowych, jakie członkowie muszą co miesiąc wносить. Jednak całkowicie wyeliminować wzrostu opłat się nie da, można je tylko minimalizować. Dlatego przy ustalaniu opłat za użytkowanie mieszkań na rok bieżący przyjęliśmy zasadę, że wzrostowi ulegnie jedynie podatek VAT zgodnie z przepisami prawa, natomiast same koszty netto (bez

podatku VAT) pozostaną na niezmiennym poziomie. Przyjmując takie założenia wprowadzono regulację czynszu od 1.02.2011r.

Wpływ organów spółdzielni na kształtowanie się kosztów jest wysoce ograniczony, właściwie sprowadza się tylko do stawki eksploatacyjnej i funduszu remontowego. Fundusz remontowy pozostaje na dotychczasowym poziomie, trzeba jednak pamiętać, że zmiana podatku VAT spowoduje wzrost cen na roboty budowlane, a więc będziemy mogli mniej wyremontować za te same pieniądze.

Zdecydowana większość opłaty z tytułu użytkowania mieszkań to opłaty których wielkość kreują sami mieszkańcy, gdyż to oni mają wpływ na zużycie energii cieplnej, czy elektrycznej, zimnej wody i odprowadzania ścieków. Wpływ spółdzielni na wysokość tych opłat jest żaden. W tym miejscu

również przyjęto zasadę, że koszty netto pozostaną na poziomie roku 2010, a zużycie nie ulegnie wzrostowi.

Należy jeszcze pamiętać, że ceny podwyżek, o których dowiadujemy się z prasy, podawane zwykle są jako wartości netto, czyli bez tego tak interesującego nas podatku VAT, natomiast spółdzielnia opłaca wszystko według wartości brutto. Często wydaje się, że informacje gazetowe zawierają inne wyliczenia niż te, które podaje spółdzielnia. Ta różnica to właśnie podatek VAT.

Aby ukazać jak podatek VAT wpływa na czynsze podajemy przykładowo tabelaryczne wyliczenie wzrostu kosztów wpływających na opłaty czynszowe w mieszkaniach Spółdzielni ROW a także przekrojowy obraz wzrostu opłat z tytułu podatku od towarów i usług VAT.

Osiedle XXX-lecia. Wzrost opłat z tytułu podatku od towarów i usług VAT

Eksploatacja podstawowa

Koszty netto	1107733,61 zł
Podatek VAT w 2010 roku	243701,39 zł
Podatek VAT w 2011 roku	254778,73 zł
Wzrost kosztów VAT	11077,34 zł

Co w przeliczeniu na m² mieszkania stanowi 11077,34 zł: 91902,99 m²: 12 miesięcy = 0,01 zł/m²/m-c

Eksploatacja dźwigów

Koszty netto	48131,26 zł
Podatek VAT w 2010 roku	10588,88 zł
Podatek VAT w 2011 roku	11070,19 zł
Wzrost kosztów VAT	481,31 zł

Co w przeliczeniu na zamieszkałą osobę stanowi 481,31 zł: 1945 osób: 12 miesięcy = 0,03 zł/os/m-c

Wywóz nieczystości stałych

Koszty netto	308664,56 zł
Podatek VAT w 2010 roku	21606,52 zł
Podatek VAT w 2011 roku	24693,16 zł
Wzrost kosztów VAT	3086,64 zł

Co w przeliczeniu na zamieszkałą osobę stanowi 3 086,64 zł: 4479 osób: 12 miesięcy = 0,06 zł/os/m-c

Energia elektryczna

Budynki niskie

Koszty netto	21800,63 zł
Podatek VAT w 2010 roku	4796,14 zł
Podatek VAT w 2011 roku	5014,14 zł
Wzrost kosztów VAT	218,00 zł

Co w przeliczeniu na m² mieszkania stanowi 218,00 zł: 49 874,51 m²: 12 miesięcy = 0,001 zł/m²/m-c

Budynki wysokie

Koszty netto	67143,46 zł
Podatek VAT w 2010 roku	14771,56 zł
Podatek VAT w 2011 roku	15443,00 zł
Wzrost kosztów VAT	671,44 zł

Co w przeliczeniu na m² mieszkania stanowi 671,44 zł: 42 028,48 m²: 12 miesięcy = 0,001 zł/m²/m-c

Antena zbiorcza

Koszty netto	6,54 zł/gn
Podatek VAT w 2010 roku	0,46 zł/gn
Podatek VAT w 2011 roku	0,52 zł/gn
Wzrost kosztów VAT	0,06 zł/gn

Zimna woda

i odprowadzenie ścieków

Koszty netto	9,82 zł/m ³
Podatek VAT w 2010 roku	0,68 zł/m ³
Podatek VAT w 2011 roku	0,79 zł/m ³
Wzrost kosztów VAT	0,11 zł/m ³

Centralne ogrzewanie

Podatek VAT w 2010 roku	616164,47 zł
Podatek VAT w 2011 roku	662878,62 zł
Wzrost kosztów VAT	46714,15 zł

Co w przeliczeniu na m² mieszkania stanowi 46 714,15 zł: 89 425,49 m²: 12 miesięcy = 0,05 zł/m²/m-c

Osiedle XXX-lecia opłata za użytkowanie mieszkania obowiązująca przed i po nowelizacji ustawy o podatku VAT

				do 31.01.2011		od 01.02.2011	
Lp.	Nazwa opłaty	Ilość	jm	Cena	Wartość	Cena	Wartość
1.	Eksploatacja i utrzymanie nieruchomości	55,02	m ²	1,61	88,58	1,62	89,13
2.	Podatek od nieruchomości i gruntu, wieczyste użytkowanie	55,02	m ²	0,12	6,60	0,12	6,60
3.	Energia elektryczna	55,02	m ²	0,18	9,90	0,19	10,45
4.	Ubezpieczenie majątku	55,02	m ²	0,03	1,65	0,03	1,65
5.	Ubezpieczenie mieszkania	1,00	m-k	2,50	2,50	2,50	2,50
6.	Antena zbiorcza	1,00	gn.	7,00	7,00	7,06	7,06
7.	Eksploatacja dźwigu	4,00	os	3,00	12,00	3,03	12,12
8.	Fundusz remontowy dźwig	4,00	os	4,50	18,00	4,50	18,00
9.	Wywóz nieczystości stałych	4,00	os	6,50	26,00	6,56	26,24
10.	Zimna woda i odprowadzenie ścieków	4,21	m ³	10,50	44,21	10,61	44,67
11.	Centralne ogrzewanie	55,02	m ²	3,21	176,61	3,25	178,82
12.	Fundusz remontowy	55,02	m ²	1,64	90,23	1,64	90,23
Ogółem do zapłaty:					483,29	487,48	

Pozytywne wyniki

Podsumowując ubiegły rok zaczniemy od statystyki. 31 grudnia 2010 rok Spółdzielnia liczyła ogółem 6.293 członków, spośród których 92 stanowią członkowie oczekujący na mieszkania, którzy pomimo wystarczającej podaży mieszkań nie zawsze są zainteresowani ich objęciem. Zasoby Spółdzielni składają się z 7.255 lokali mieszkalnych, w których zamieszkuje 17 899 osób: 4.546 lokali posiada status własnościowych, 2.271 mieszkań posiada odrębną własność, natomiast 304 lokale posiadają status lokatorskich praw do lokali. 134 mieszkań zajmowanych jest na umowę najmu i bez tytułu prawnego.

Trzeba podkreślić, że uzyskane w 2010 roku wyniki finansowe naszej Spółdzielni ocenić trzeba pozytywnie pomimo wzrostu rynkowych cen towarów i usług niezależnych od Spółdzielni. Płynność finansowa w 2010 roku została zachowana, o czym świadczy stan środków pieniężnych. Zachowanie płynności finansowej Spółdzielni poprzez zaległości czynszowych mieszkańców utrudnia terminowe realizowanie zobowiązań.

Osiągnięte w ubiegłym roku pozytywne wyniki zarówno na gospodarce zasobami mieszkaniowymi, jak i działalności gospodarczej są pokłosiem przyjętego w Spółdzielni bardzo rygorystycznej zasady, co do wysokości wydatków we wszystkich dziedzinach działalności. Stosując politykę „zaciskania pasa” przede wszystkim konieczna była wnikliwa analiza kosztów zawartych w planie gospodarczo-finansowym i ich weryfikacja, a potem – konsekwentne i rygorystyczne wdrażanie w życie działań oszczędnościowych.

WZROST OPŁAT NIEZALEŻNYCH OD SPÓŁDZIELNI

Miniony rok to, kolejny trudny okres, który dał nam się wszystkim we znaki, głównie poprzez wzrost cen i nie nadążający z tym wzrost naszych dochodów.

Na przykład wzrost niektórych pozycji w opłatach za użytkowanie mieszkania na przestrzeni ostatnich 10 lat wynosił:

- energia cieplna – opłata stała wzrosła o 183%
- energia cieplna – opłata zmienna wzrosła o 107%
- zimna woda i odprowadzenie ścieków wzrosła o 114%
- wywóz nieczystości stałych wzrósł o 117%
- eksploatacja i utrzymanie nieruchomości zmalała o 11%

Jak wynika z wyżej przedstawionych danych opłaty niezależne na które nie ma wpływu Spółdzielnia wzrosły w sposób znaczący. Dodajmy, że od roku 2007 wprowadzono dla spółdzielni mieszka-

niowych podatek dochodowy od osób prawnych w wysokości 19%.

Trzeba więc zaznaczyć, że osiąganie pozytywnych wyników gospodarczych bardzo często nie przekłada się bezpośrednio na odczucia społeczne zwykłych członków spółdzielni. Bierze się to stąd, że mimo działań Spółdzielni mających ograniczyć wzrost kosztów, dynamika wzrostu opłat niezależnych od Spółdzielni jest bardzo szybka i nie odzwierciedla wzrostu w innych dziedzinach gospodarki, jak i poziomu życia. Wprowadzone ustawowo przez Państwo tzw. regulatory wzrostu, do których zalicza się Urząd Regulacji Energetyki nie spełnia oczekiwań społecznych, czemu niejednokrotnie Spółdzielnia dawała wyraz w pismach kierowanych do tego Urzędu. Również monitowaliśmy Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji, Posłów i Ministra Gospodarki. W odpowiedziach słyszeliśmy tłumaczenia, iż wielkość taryf jest właściwie skonstruowana dla nas i mieszkańców. Trudno jednak zgodzić się z taką argumentacją i jest ona dla nas nie do przyjęcia, co jednoznacznie wykazaaliśmy w naszych pismach, a fakt, iż ustawodawca w ustawie zakazał wglądu do składników wpływających na wzrost taryfy, jak i możliwości odwołania się od decyzji zatwierdzających taryfy chociażby do Sądu, może świadczyć o niewłaściwej intencji ustawodawcy.

Wpływ organów spółdzielni na kształtowanie się kosztów jest wysoce ograniczony – co niestety nadal nie jest zrozumiane przez wszystkich i przez nas również

REMONTY – POTRZEBY WIĘKSZE NIŻ MOŻLIWOŚCI

Potrzeby remontowe zasobów naszej Spółdzielni znacznie niestety przekraczają możliwość ich finansowania, stąd do realizacji w 2010 roku przeznaczony był najbardziej niezbędny ich zakres.

Zadania realizowane w ramach funduszu remontowego ustalane są w oparciu o przeglądy wiosenne i jesienne prowa-

dzone przez Rady Osiedla, uwagi i wnioski mieszkańców oraz możliwości finansowe w tym zakresie. Każde osiedle posiada własny fundusz remontowy tworzony w ramach opłat jakie wnoszą mieszkańcy na ten cel. Opracowanie planów remontowych na dany rok, jak i ich realizacja odbywa się ściśle przy udziale członków Rady Osiedla.

W 2010 roku źródłami finansowania funduszu remontowego były wpłaty na fundusz remontowy oraz pożyczki i umorzenia z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach eksploatacji i utrzymania zasobów mieszkaniowych zrealizowano w pełni podstawowe obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów prawnych, a poniesione nakłady wpłynęły na poprawę estetyki i stanu technicznego zasobów. Jednak nie wszystkie oczekiwania zostały spełnione ze względu na ograniczone środki finansowe i będą one z pewnością uwzględniane do realizacji w najbliższym okresie.

W celu likwidacji coraz większego niedoboru na zimnej wodzie (różnicy między wskazaniami liczników zbiorczych, a sumą wskazań liczników indywidualnych) podjęto decyzję o konieczności przyspieszenia wymiany liczników wody z możliwością odczytu elektronicznego bez konieczności wchodzenia do mieszkania. W sumie w roku 2010 wymieniono 3 253 sztuk liczników wody w budynkach, w których dysproporcja wskazań była największa.

POD KONTROLĄ

Prowadzenie wyodrębnionej, działalności gospodarczej narzuconej przez ustawodawcę od roku 2007 powoduje szczególną potrzebę kontroli kosztów na przestrzeni całego roku, aby jak najwięcej środków pieniężnych zostało w dyspozycji Spółdzielni. W roku 2010 Spółdzielnia podlegała kontroli:

dokończenie na str. 6

Pozytywne wyniki

dokończenie ze str. 5

- w zakresie badania sprawozdania finansowego za rok 2009 przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych w zakresie ewidencji analitycznej rozrachunków przez PKO BP SA Oddział I w Bielsku Białej

- zadania finansowanego środkami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

- w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej

ZAŁEGŁOŚCI CZYNSZOWE

Jak w każdej działalności również i w Spółdzielni występują zaległości w opłatach z tytułu eksploatacji i utrzymania nieruchomości. Wpływają one znacząco na realizację zadań gospodarczych i zakres remontów w danym roku, jak i o czym wspominaliśmy już wcześniej na płynność finansową Spółdzielni.

Wskaźnik udziału zaległości w opłatach za użytkowanie lokali w stosunku do przychodów wyniósł: 5,67%

Zaległości w opłatach za użytkowanie mieszkań 2 118 345,60 zł.

Wskaźnik udziału zaległości czynszowych na lokalach mieszkalnych w stosunku do przychodów w ostatnich sześciu latach kształtował się następująco:

Przyrosty

2005 r. 6,62%	0,34 punktu
2006 r. 6,59%	-0,03 punktu
2007 r. 5,66%	-0,93 punktu
2008 r. 5,07%	-0,59 punktu
2009 r. 5,32%	0,25 punktu
2010 r. 5,67%	0,35 punktu

Z przedstawionych danych wynika, że zaległości w okresie do roku 2008 – malały, natomiast w roku 2009 i 2010 uległy wzrostowi. Jedną z przyczyn wzrostu zaległości jest fakt, że osoby, które składały wniosek o wyodrębnienie mieszkania musiały zgodnie z ustawą spłacić swoje zaległości czynszowe, aby notarialnie wy-

odrębnić mieszkanie. Po uzyskaniu prawa odrębnej własności większość osób, które zalegały z opłatami czynszu powróciły do zgubnego procederu nie regulowania na bieżąco opłat z tytułu użytkowania mieszkań (czynszu).

Niestety zwiększa się również ilość osób zalegających z czynszem, które pomimo rozmów w Spółdzielni, a nawet składania obietnic, co do spłaty zadłużenia nie wykazują żadnego zainteresowania w regularnym uiszczaniu opłat za użytkowanie mieszkania pomimo różnych propozycji ze strony Spółdzielni. Wydaje się, że istotną rolę może wywrzeć w takich wypadkach presja społeczna, gdyż są to osoby z naszego bliskiego otoczenia, a fakt zalegania z opłatami lub nie, można w każdym czasie zweryfikować w rejestrze członków Spółdzielni, który znajduje się w dziale członkowsko-mieszkaniowym. Zapraszamy wszystkich członków Spółdzielni do zapoznania się z powyższym rejestrem w celu uzyskania wiedzy na temat zaległości czynszowych. Musimy bowiem zdać sobie sprawę z faktu, że zaległości czynszowe to brakujące pieniądze, które można przeznaczyć na przykład na fundusz remontowy. Zatem minimalizacja zaległości czynszowych to nasz wspólny spółdzielczy interes.

Prozaiczna wydawałoby się czynność wymiany starej kuchni gazowej czy też piecyka ogrzewającego wodę na nowe urządzenie niesie ze sobą, gdy podejźmy do tego w sposób niefrasobliwy, lekceważąc przepisy i zdrowy rozsądek, ogromne zagrożenie dla nas, naszej rodziny a także sąsiadów. Pozornie wszyscy wiemy jakie niebezpieczeństwa wiążą się z używaniem gazu, w praktyce niestety bardzo często dochodzi jednak do omijania prawa, a to jak uczy doświadczenie skutkuje wypadkami, niejednokrotnie z tragicznymi epilogami.

W ostatnim czasie wielokrotnie media donosiły o dramatycznych wydarzeniach związanych z wybuchami gazu w całej Polsce. Były ofiary śmiertelne, bardzo często po wybuchu, domy o naruszonej konstrukcji trzeba było rozbierać. A przecież tych wszystkich nieszczęść można było uniknąć.

Jedną z głównych przyczyn wybuchów w domach jest rozszczelnienie instalacji gazowej. Gaz z powietrzem stanowi niezwykle silną mieszkankę wybuchową i wystarczy iskra, by mieszkanie przekształciło się w eksplozującą bombę.

Co roku fachowcy ze spółdzielni ROW dokonują szczegółowego przeglądu instalacji we wszystkich mieszkaniach, pozwala to wykryć ewentualne nieprawidłowości i w porę zapobiec zagrożeniu. Jednak musimy zdać sobie sprawę, że przeglądy te są raz na 12 miesięcy, w międzyczasie może jednak, na skutek działania naszych „złotych rączek”, dojść do rozszczelnienia instalacji. Najczęściej dzieje się tak wtedy, gdy decydujemy się na wymianę wysłużonej kuchenki gazowej lub podgrzewacza wody na urządzenie znacznie nowocześniejsze, bardzo często oferujące nowe możliwości i system zabezpieczeń np. samoczynnego wyłączenia dopływu gazu w chwili zalania palnika przez kipiący garnek. Na nic jednak nam będą te zabezpieczenia w wypadku złego podłączenia do sieci tych urządzeń.

Po kupnie nowego urządzenia wydaje się nam, że sami bez trudu zdemontujemy kuchenkę czy piecyk i sami – przecież to takie proste – przyłączymy do sieci nowy nabytek. Pozory jednak mylą – kuchenka

*Wymieniasz kuchenkę lub piecyk
– wezwij fachowca!*

UWAGA GAZ

gazowa to jednak nie telewizor. Nieumiejętne, niezgodne z przepisami instalowanie urządzeń może prowadzić do powstania nieszczelności, ulatniania się paliwa gazowego i zagrożenia wybuchem. Nie dysponując odpowiednimi urządzeniami pomiarowymi, poza naszym zawodnym nosem, nie stwierdzimy czy dokonane przez nas przyłącze jest naprawdę szczelne, **czy odkręcając starą kuchenkę i przykręcając nową nie naruszyliśmy całej instalacji gazowej w naszym mieszkaniu zamieniając je w nieubłagane tykającą i stanowiącą niebezpieczeństwo dla wszystkich bombę zegarową.**

Musimy zdać sobie sprawę z tego, że montażem odbiorników paliwa gazowego mogą zajmować się tylko firmy koncesjonowane, fachowcy posiadający uprawnienia budowlane i energetyczne oraz odpowiednie urządzenia pomiarowe.

W twoim domu, bezpieczeństwo jest najważniejsze. Jeżeli decydujesz się na instalację, naprawę bądź przegląd urządzeń używających gazu ziemnego, pamiętaj, żeby wezwać licencjonowanego monter instalacji

gazowych (RGI). Zgodnie z prawem, licencjonowany monter instalacji gazowej ma zezwolenie, by pracować nad przydomowymi instalacjami gazowymi.

Spółdzielnia ROW oferuje wszystkim wymieniającym urządzenia gazowe bezpłatnie pomiary szczelności całej instalacji gazowej po wymianie starych urządzeń.

Dla naszego wspólnego dobra skorzystajmy z tej oferty.

Rozszczelnianie instalacji gazowej spowodowanej samodzielnym podłączeniem urządzeń to tylko jedno z zagrożeń. Równie niebezpieczne jest posiadanie niesprawnych urządzeń gazowych lub dokonywanie napraw „domowymi sposobami”. Z całą mocą należy podkreślić, że **w żadnym wypadku nie należy naprawiać urządzeń gazowych samodzielnie. W razie wykrycia nieszczelności instalacji gazowej, uszkodzenia urządzenia do odbioru gazu, należy zakręcić zawór i wezwać pomoc.**

Gaz jest bezwonnym. Dlatego też dodaje się do niego substancje zapachowe. Gaz powoduje zatrucie organizmu. Oprócz samego gazu, który jest trucizną, innym niebezpiecznym związkiem trującym jest tlenek węgla (czad). Nazywany jest „skrytym zabójcą”. Tlenek węgla powstaje na skutek spalania gazu, przy niedostatecznej ilości powietrza. np. zbyt małe pomieszczenia, brak wentylacji.

Objawami zatrucia są:

- bóle głowy • duszności • omdlenia.

Pierwsza pomoc w przypadku zatrucia gazem polega na jak najszybszym usunięciu poszkodowanego z pomieszczenia, w którym jest gaz i przewiezieniu go do szpitala.

Aby zapobiec ulatnianiu się gazu należy przestrzegać następujących zasad:

- nie wolno zostawiać włączonych palników gazowych, gdy niczego na nich nie podgrzewamy,
- należy pilnować, aby gotowane potrawy nie wykipiwały, ponieważ może to doprowadzić do zgaszenia ognia,
- nie należy dopuścić do zabrudzenia palników gazowych oraz czyścić je środkami chemicznymi,
- nie wolno czyścić palników kuchenki gazowej ostrymi narzędziami, gdyż mogą zniekształcić dysze i zaburzyć przepływ gazu.

Gaz ziemny jest bezpiecznym paliwem, jeżeli przy jego stosowaniu są przestrzegane następujące zasady:

- ★ przewody spalinowe i wentylacyjne są drożne i utrzymywane w należytej sprawności (przeglądy przynajmniej raz na rok),
- ★ instalacja gazowa jest szczelna, utrzymywana w odpowiednim stanie technicznym i poddawana obowiązkowemu sprawdzeniu co najmniej raz w roku,
- ★ urządzenia gazowe są utrzymywane w odpowiednim stanie technicznym,
- ★ nie są dokonywane samowolnie przeróbki i naprawy instalacji gazowych,
- ★ nie są dokonywane manipulacje przy gazomierzu,
- ★ nie są podłączane dodatkowe urządzenia gazowe z pominięciem wymagań określonych w Prawie Budowlanym

Aby bezpiecznie użytkować urządzenia gazowe należy:

- ★ stosować wyłącznie urządzenia z atestem,
- ★ dokonywać regularnych przeglądów urządzeń gazowych i przewodów kominowych oraz utrzymywać je w odpowiednim stanie technicznym,

- ★ nie dokonywać samodzielných przeróbek urządzeń,
- ★ nie zaklejać otworów wentylacyjnych.

Co robić, gdy wyczuje się gaz w domu?

Jeżeli wyczuwamy ulatniający się gaz, należy:

- ★ nie używać otwartego ognia,
- ★ nie włączać ani nie wyłączać światła i innych urządzeń elektrycznych (możliwość powstania iskry),
- ★ otworzyć okna i drzwi w celu wywołania „przeciągu”, by zapobiec gromadzeniu się gazu,
- ★ zamknąć kurki odcinające dopływ gazu do instalacji i urządzeń,
- ★ ostrzec innych mieszkańców budynku,
- ★ opuścić budynek,
- ★ powiadomić Pogotowie Gazowe tel. 992 lub Straż Pożarną tel. 998, w telefonii komórkowej nr 112.

Taniec jest dobry na wszystko

Trudno oprzeć się wrażeniu, że zapanowała u nas moda na tańczenie, młodzi szaleją na punkcie tańca, starsi wolą oglądać to wszystko na ekranie swojego telewizora. Ogromną popularnością cieszą się szkoły tańca, telewizyjne programy taneczne, występy i popisy najlepszych w najróżniejszych technikach i dziedzinach tańca. Wo-

raz nadszedł czas, by o zaletach tańca przekonali się także mieszkańcy Wodzisławia Śląskiego

Na otwarcie szkoły przybyły tłumy wodzisławian. Najmłodszy mieli niewiele ponad 3 lata najstarsi przekroczyli 70. Czy było warto skorzystać z zaproszenia? Większość osób była oczarowana przygo-

towanym na rozpoczęcie działalności szkoły programem.

Przybyli mogli przyjrzeć się występom profesjonalistów. Odbyły się pokazy różnych odmian tanecznych: dancehall, taniec nowoczesny, hip-hop i new age. Na parkiecie tanecznym swoje umiejętności zaprezentowały m.in. Julia Żyto, półfinalistka IV edycji programu „You Can Dance” i Marzena Górniok.

W szkole czeka 15 instruktorów i kilkanaście stylów tańca: od towarzyskiego, poprzez jazz, dancehall aż po balet. Oferta szkoły jest niezwykle bogata i adresowana do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów, chcących uczyć się tańca zarówno solo, jak i w duetach. Są zajęcia m.in. z tańca hip-hop, latino dla pań, tańca towarzyskiego, baletu, tańca brzucha czy rytmiki tanecznej dla najmłodszych. Nie zabraknie też aerobiku i jogi. Lekcje poprowadzą: Ewelina Kucz, Agnieszka Cichoń i Sebastian Pytko, Marzena Górniok oraz Michalina Grodzka.

– Szkoła jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach od 14.00 do 22.00 – informuje Sebastian Pytko – Grupy będą

dzisław Śląski od 5 lutego przyłączył się do tej ogólnopolskiej obsesji, między innymi dzięki szkole „Eksplozja Tańca” Agnieszki Cichoń i Sebastiana Pytko.

Para tancerzy z zawodu, z zamiłowania i z powołania. Aga Cichoń rozślawiła już Jastrzębie w popularnych programach telewizyjnych, cały czas prowadzi także własną grupę taneczną, z którą występuje na największych imprezach, koncertach czy w programach TV. Sebastian to jej kolega „po fachu”, także maniak i zawodowiec. Działania tego duetu zaowocowało otwarciem w styczniu ubiegłego roku szkoły tańca „Eksplozja”. Przedsięwzięcie okazało się dużym sukcesem – okupionym wieloma godzinami ciężkiej pracy, stresem, ogromnym wysiłkiem, – mówi pani Agnieszka – a te-

liczyć od 12 do 15 osób, zajęcia trwać będą godzinę, czasami półtorej, w zależności od rodzaju stylu – dodaje.

Na uczestników czekają dwie przestronne, i co ważne, klimatyzowane sale treningowe, tzw. show i dance, wyposażone w wielkie lustra, doskonały parkiet taneczny i oczywiście w odpowiednie nagłośnienie. – Zapisy do Eksplozji trwają już od miesiąca. Do tej pory zgłosiło się ponad trzysta osób. Zainteresowanie jest ogromne – mówi Marietta Kalinowska, zajmująca się rezerwacją miejsc. Oczywiście nadal można skorzystać z oferty szkoły, która mieści się w Wodzisławiu przy ulicy Przemysławowej 9.

– Chcemy w niedługim czasie otworzyć jeszcze tutaj kawiarenkę – mówi pan Sebastian – żeby można było odpocząć po tanecznych szaleństwach.

zrobi to pierwszy – wygrywa. Niestety prędkość nie jest taka łatwa... trzeba używać kładek, a te... spadają...

Mozaika

Pomysł na grę powstał w trakcie gry w Kleopatę i filmu... Asterix i Obelix – misja Kleopatra.

W filmie pojawia się dialog:

Wściekły klient spojrzął na Numernabisa.

– Co to? – wskazał na pracownika nacylonowego nad misterną mozaiką.

– Mozaika – odpowiedział Numernabis – niech pan spojrzy, mucha nie siada. Siada? – spytał pracownika.

– Nie siada – odpowiedział pracownik.

– Widzi pan, nie siada! – z dumą potwierdził Numernabis.

Mucha siadająca na mozaikę tak zaintrygował naszego bohatera... że powstała ta gra

Kraby

Kraby to gra o poławiaczach krabów. Starają się oni zdobyć jak najwięcej małych skorupiaków. Mają do swojej dyspozycji statki. Każdy statek ma trzy ładownie. W jednej ładowni może znajdować się tylko jeden gatunek krabów. Na łowisku żyje pięć gatunków, a więc... każdy gracz musi zdecydować, które kraby będzie łowił. Oczywiście najlepiej te, które przyniosą największe zyski. Gracz decyduje, które kraby będzie łowił po rozeznaniu, jak wygląda łowisko. Rybacy łowiący te same kraby to sprzymierzeńcy. Innym można trochę poprzekszkadzać...

Skoki narciarskie

Skoki to prosta gra zręcznościowa, oparta o mechanizm „pstrykania” znany z takich tytułów jak Crokinole, Caroom czy

Twórca gier

Pitchcar. Pomysł na grę narodził się w trakcie oglądania Mistrzostw Świata w skokach w 2007 roku, kiedy to Adam Małysz po raz kolejny zdobył tytuł mistrza. Zaczęłem zastanawiać się, czy istnieje jakaś gra planszowa o tej tematyce... nie sprawdziłem tego, tylko po prostu wymyśliłem grę. Osobiście dobrze się przy niej bawię.

K2

(w grze chodzi o wejście na szczyt w Karakorum, Pan Adam sam jest miłośnikiem alpinistyki)

Ta gra chodziła za mną od lat. Wielokrotnie zmieniana, wreszcie za sprawą wydawnictwa rebel. pl ujrzała światło dnia. Ku memu zdziwieniu, spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem... zaskakująco dobrze.

8 wydanych gier w ciągu 3 lat – to doskonały wynik świadczący o niezwykłym talencie pana Adama. Dodajmy, że gry te spotkały się z niezwykle pozytywnym odzewem i to już nie tylko w Polsce. I tak wkraczamy na kolejne pole naszej gry – podbijania świata. Hooop wydano już w 8 językach, młodsze Kraby w 3, K2 również zdobywa grono zwolenników poza naszymi granicami, a sprawa zaistnienia na świecie nie jest taka łatwa – trzeba sprostać ogromnej konkurencji i promować własną twórczość – ostatni pan Adam był m. in. na targach w Norymberdze i dzięki temu nasi zachodni sąsiedzi po raz kolejny mogli zapoznać się z jego dokonaniem.

Podczas projektowania gier dążę do tego by były jak najbardziej uniwersalne, by właściwie nie trzeba było ich tłumaczyć

na inne języki. – mówi pan Adam i ta refleksja jest okazją, by na chwilę zatrzymać się i spojrzeć na kuchnię tworzenia.

Nasz bohater wydaje się być bez przerwy atakowany przez niesamowite pomysły i naraz – jak przyznaje – pracuje nad kilkoma projektami. To wymyśla temat gry, w innym wypadku wszystko zaczyna się od tzw. mechaniki. Ostatnio również ktoś inny zleca mu opracowanie projektu już wymyślonemu. Natchnieniem jest dla niego cały świat i tak naprawdę każdy element otaczającej go rzeczywistości może zostać przetworzony w grę, którą trzeba później przetestować, oczywiście grając w nią kilka razy. Następnie gra trafia do wydawcy, który przetwarza ją w kolorowy produkt w tekturowym pudełku lądujący w sklepie i dający jego nabywcom kolejną dawkę emocji. W tym czasie, gdy trwa proces produkcyjny, pan Adam już wymyśla ku naszej radości kolejną grę, albo udziela się na jednym z licznych już w Polsce spotkań miłośników gier planszowych takich jak np. spotkanie w każdy piątek o 16.30 w Wodzisławskim Centrum Kultury.

***

Za kilka dni światło dzienne ma ujrzeć kolejne „dziecko” pana Adama – Qubix. I znowu autor dostarczy nam porcję rozrywki na najwyższym poziomie, może znowu dzięki niemu komuś poprawi się samopoczucie, a jakaś rodzina lub grupa przyjaciół oderwie się na chwilę o szarej codzienności, zasiądzie nad planszą i zajmie się grą. Nasz bohater znowu dzięki talentowi, pracowitości, inteligencji, a także szczęściu i sprzyjającemu losowi – jak to w grach i życiu bywa – przesunął się kilka pól do przodu. I życzymy mu, by ta gra trwała jak najdłużej.

(db)

Marzenia o wiosnie bez śmieci

Choć na wiosnę czekamy z niecierpliwością ma ona również swoje mankamenty. Śniegi znikają pozostają natomiast śmieci porzucone, gdzie tylko się da i psie odchody, które do tej pory krył biały puch. Widok mało estetyczny i denerwujący. Niestety w dużej mierze na te wiosenne „odkrycia” sami sobie zapracowaliśmy.

Właściwie sytuacja powtarza się z roku na rok i nic nie wskazuje, by miało dojść do jakichś zmian na lepsze. Nasza tolerancja wobec nieporządku jest zdecydowanie za duża, a to wydaje się główną przyczyną niewesołego stanu rzeczy. Uderzmy się w piersi i zróbmy na własny użytek rachunek sumienia z naszych zaniedbań ekologiczno-porządkowych.

Może najpierw niech zrobią to właściciele miłych czworonogów, które każdego dnia zostawiają na trawnikach i chodnikach dziesiątki, może nawet setki kilogramów odchodów. Pieski są miłe i nie ma lepszych przyjaciół, nasza miłość do nich nie zwalnia nas jednak od obowiązku, by po swoich pupilach sprzątać. Czy robimy to? Obserwując otoczenie ma się co do tego duże wątpliwości. Jakoś sami nie mamy tego nawyku i nie przekazujemy go naszym dzieciom, które przecież w opiece nad pieskami odrywają ogromną, czasami nawet decydującą rolę, by zaopatrzyć się w plastikowe torebki i na każdym spacerze sprzątać po psie. Czasami wydaje się, że cierpimy na swoistą schizofre-

wilizacji zachodniej, która codziennie wyrzuca na śmietniki tysiące ton żywności, w chwili, gdy połowa innego świata nie ma co włożyć do garnka.

Zmiana naszego poziomu cywilizacyjnego nie tłumaczy jednak w pełni zagadki – dlaczego jedzenie wyrzucamy nie do kubła na śmieci, ale przez okna. I tu pojawia się jeden z naszych mitów – wyrzucamy, bo jesteśmy dobrzy, wrażliwi na zimową niedolę świata zwierzęcego i „dokarmiamy”. Mit dokarmiania jest powszechny w naszym kraju i jak to z mitami trudno go wykorzenieć. Na nic zdają się apele i naukowe wywody, że podrzucanie naszych odpadków np. ptakom bardziej im szkodzi niż pomaga, że i tak zwierzęta mają dość żywności i potrafią sobie dawać doskonale radę w zimie bez naszej pomocy.

My wiemy swoje i z uporem maniaka chcemy nakarmić wymagowanych potrzebujących. Pomagamy zwykle szczurom, które z upodobaniem korzystają z naszej wyzerki i choć pewna pani w telewizji ostatnio mówiła, że „szczur też człowiek”, to jednak wdzięczności po nich raczej nie oczekujemy.

nię. Z jednej strony dobrze wiemy, że należy sprzątać psie pozostałości i nawet wpadamy w furję piekląc się na innych posiadaczy psów, gdy przypadkowo wdepniemy na drodze w śmierdzącą „minę”, z drugiej zaś, gdy już trzymamy naszego pupila na smyczy jakoś odchodzi od nas ochota na wyjęcie z kieszeni plastikowego worka, schylenie się i posprzątanie.

Kolejnym dziwnym zjawiskiem, które bez trudu da się zauważyć w „przyrodzie” jest nagminny proceder wyrzucania jedzenia przez okna na trawniki. Można by stwierdzić, iż jest to jakiś przejaw rosnącego naszego dobrobytu, zmiany mentalności i panującej u nas od setek lat tradycji, która z pokolenia na pokolenie wbijała nam do głów, iż chleb, a także inne jadalne rzeczy są świętą i ich wyrzucanie zakrawa na grzech. Jeszcze naszym babkom ręka by zadrżała, by wrzucić do śmieci kromkę, może i suchą i mało smaczną, „naszego powszedniego”. My już takich oporów nie mamy, i w tym dołączamy mało chwalebnie do świata cy-

STOP dewastacjom

Sprawa właściwej dbałości o stan mienia spółdzielni, które jest sprzecież naszym własnym mieniem, to temat, który wielokrotnie poruszaliśmy na łamach naszej gazety. Niestety, bez większych rezultatów. Nadal obserwujemy brak elementarnej kultury życia w większej zbiorowości ludzkiej. Codziennie spotykamy się z przejawami barbarzyństwa i obyczajowością „dzikich”.

Wystarczy kilka dni, by wandale dokonali zniszczeń na sumę kilkudziesięciu tysięcy złotych. W każdym tygodniu administracja osiedli wykonują prace naprawcze, będące następstwem zdziczenia lub bezmyślności.

Przykładowy wykaz aktów wandalizmu na jednym tylko osiedlu – XXX-lecia – może wpędzić w depresję. Dziesiątki szkód od tych niewielkich po kilkadziesiąt złotych do tych najpoważniejszych po kilka tysięcy złotych – zniszczenia przy ul. Przemysłowa 5 – wybity witrolit na parterze, zdewastowane drzwi zewnętrzne – straty ponad 8 tysięcy złotych, ul. XXX-lecia 119-121 znoszenia w całym bloku straty 18 tysięcy zł.

Pokrywanie fasad, elewacji domów i klatek schodach napisami, niszczenie drzwi i ścian, wybijanie okien to codzienny repertuar młodych „gniewnych”. Czy to, że jest estetycznie, że panuje jakiś porządek, tak bardzo im przeszkadza? A może to jakaś fajna zabawa? Nie można tego zrozumieć, ale ich „ekspresja” i „twórczość” kosztuje nas wszystkich ogromne pieniądze, pieniądze, które mogłyby być przeznaczone na zupełnie inny pożyteczny cel.

Być może zniszczenia mogłyby być mniejsze gdybyśmy sami reagowali w stanowczy sposób na to co robią nasze dzieci, dzieci naszych sąsiadów. Niestety w wielu wypadkach stajemy się dziwnie obojętni wobec niszczenia naszego wspólnego dobra chociaż dobrze wiemy kto to robi. Czasami wynika to z obawy przed zemstą – tak zareagował jeden z mieszkańców, który złożył swego czasu doniesienie na wandalę, a później w trosce o swoje bezpieczeństwo wycofał je – w większości jednak wypadków nie reagujemy, bo przyjmujemy opcję, że to nas nie dotyczy, że te sprawy są poza naszym zainteresowaniem, że i tak nic nie możemy zrobić, by zatrzymać proces destrukcji.

Czasami dzwonimy i interweniujemy na policji, ale efekt tego jest znikomy. Oczywiście policja będzie jak zwykle miała tysiące usprawiedliwień na swoją nieudolność i po części zapewne będzie miała racje udowadniając swoją bezsilność, ale efekt pozostanie jeden – bezkarni wandale nadal bez większych przeszkód będą mogli niszczyć mienie, będą z naszych kieszeni wyciągać kolejne tysiące złotych.

Swoiste poczucie humoru w wydaniu debila. Do windy w bloku przy ul. Przemysłowa 12 mało rozsądni, zadając sobie niemały trud, załadowali 50 sztuk betonowych cegieł. Z tym ładunkiem, uniemożliwiającym korzystania z niej, winda kursowała przez całą noc.

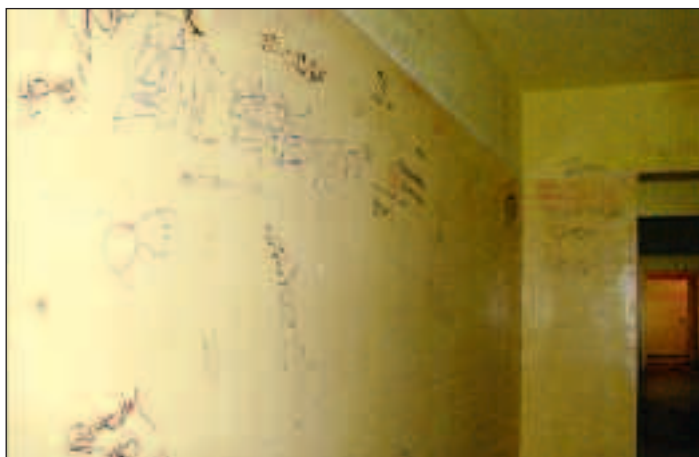
Osiedle XXX-lecia – próba podpalenia okna

Ulica Dąbrówki – „twórczość” miłośników piłki nożnej

Osiedle Piastów – wandale kontra telewizja satelitarna

Osiedle XXX-lecia – hieroglify na ścianach klatki schodowej

Spółdzielnia Mieszkaniowa „ROW” w Wodzisławiu Śl.

z siedzibą przy ul. Kard. St. Wyszyńskiego 43

oferuje do wynajęcia

■ LOKALE UŻYTKOWE

Wodzisław Śl.:

ul. Kard. St. Wyszyńskiego 43 pow. użytk. 78,50 m²
os. XXX-lecia PRL 62 pow. użytk. 33,56 m²
os. Dąbrówki 12 pow. użytk. 131,44 m²
ul. Przemysława 5 pow. użytk. 20,77 m²
ul. Przemysława 13 pow. użytk. 83,91 m²
ul. Przemysława 13 pow. użytk. 116,58 m²

Rydułtowy:

ul. Ofiar Terroru 77 pow. użytk. 54,60 m²
ul. Ligonja 16 pow. użytk. 30,00 m²
ul. Ligonja 16 pow. użytk. 30,25 m²

■ POMIESZCZENIA MAGAZYNOWE

Wodzisław Śl.:

ul. Marklowicka 23 pow. użytk. 90,00 m²
ul. Marklowicka 23 pow. użytk. 106,80 m²
ul. Marklowicka 23 pow. użytk. 142,50 m²

■ GARAŻ

Wodzisław Śl.
ul. Marklowicka 23 pow. użytk. 17,20 m²

Blizszych informacji udziela Dział Lokali Użytkowych w budynku Zarządu SM „ROW” Wodzisław Śl., ul. Kard. Wyszyńskiego 43 – pokój nr 29, tel. (032) 455-66-86 wew. 127.

nr licencji **1314**
– licencjonowanego
pośrednika
w obrocie nieruchomościami

Licencjonowane Mieszkaniowe Biuro Pośrednictwa przy Spółdzielni Mieszkaniowej „ROW”

U nas zawsze rzetelnie, bezpiecznie i profesjonalnie
kupisz • sprzedasz • zamienisz • wynajmiesz

44-300 Wodzisław Śląski, ul. Kardynała St. Wyszyńskiego 43
tel. (32) 455 24 04, kom. 0 693 449 754

www.mieszkania.sm-row.pl

Czynne:

poniedziałek 7:00 – 16:00
wtorek, czwartek 7:00 – 15:00
środa 9:00 – 15:00
piątek 7:00 – 14:00

PUNKT KONSULTACYJNY

Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości S.A.

zaprasza przedsiębiorców oraz osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej na:

BEZPŁATNE INDYWIDUALNE KONSULTACJE z zakresu:

- możliwości pozyskania środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania rozwoju firmy;
- zasad realizacji oraz rozliczania projektów współfinansowanych z dotacji;
- zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

CODZIENNIE OD 8:00 DO 16:00

Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości S.A.

Żory, aleja Wojska Polskiego 4, tel. 32 435 06 06

www.arpsa.pl, arpsa@ka.onet.pl

DYŻURY

Urząd Miasta w Jastrzębiu Zdroju

ul. Józefa Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie Zdrój

• pierwszy wtorek miesiąca • 11.00 - 15.00

Cech Rzemiosł i Innych Przedsiębiorców

ul. Zamkowa 5, 44-300, Wodzisław Śląski

• drugi wtorek miesiąca • 11.00 - 15.00

Zakład Gospodarki Lokalowej Urząd Miasta Mikołów (I piętro, pokój nr 110)

ul. Kolejowa 2, 43-190 Mikołów

• pierwsza środa miesiąca • 11.30 - 15.30

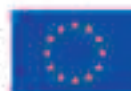
• trzeci czwartek miesiąca • 7.30 - 12.00

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KRZYŻÓWKA Z HASŁEM

1	2		3		4		5		6		7		8
			6		9				7				
10			11				8		11			1	
					12	13		14					
15		16		17				18		19		20	
	2		12		21		10						
22								23					
				24			17						
25	26		27					28	29		5	30	31
					32		33						
34									35				15
					36								
							3						
37		38		39					40	41		42	
				43		44		45					
46								47				4	
				48					14				
49									50				
			9										

Znaczenie wyrazów:

Pozioomo: 1. kondygnacja nad piwnicą. 6. targowisko. 9. mara. 10. przyjęcie z okazji zawarcia małżeństwa. 11. radiolokator. 12. posada, zarobkowanie. 15. do wytwarzania czekolady. 18. specjalista w zakresie ekologii. 21. dwanaście sztuk. 22. stała opłata urzędowa. 23. skarbiec bankowy. 24. poziomy ruch powietrza. 25. rozgrywka. 28. przewrócenie się. 32. pożywienie dla zwierząt. 34. w zeszycie do matematyki. 35. niejedna w parku. 36. mała tuba jako opakowanie żelu. 37. powszechnie obowiązujący akt prawny. 40. górna część złoża znajdująca się w strefie wietrzenia. 43. centralne miejsce w cyrku. 46. cylindryczny zwój kartonu. 47. zebranie pewnej liczby osób. 48. cynaderki. 49. wynagrodzenie pieniężne za pracę. 50. miłośnik, zwolennik czegoś.

Pionowo: 2. droga wysadzana z obu stron drzewami. 3. zdenerwowanie przed występem. 4. czepia się psiego ogona. 5. sposób za-

radzenia czemuś. 6. tymczasowy budynek. 7. prosty stołek drewniany. 8. ptak drapieżny większy od sokoła. 13. przezorność, rozsądek. 14. środkowa część czegoś. 15. służy do łączenia elementów konstrukcji budowlanej. 16. chwast zbożowy. 17. trawa koszona po raz drugi. 19. dramat muzyczny. 20. pole w zakrętach wijącej się rzeki. 26. miejsce zamieszkania. 27. ozdoba kapelusza myśliwskiego. 29. wart Paca. 30. porcja, doza. 31. pokrywa na zawiasach. 32. gdy go mamy to kichamy. 33. awantura. 37. wrzątek, war. 38. komplet kart do gry. 39. w łazience. 41. poranna, wieczorna i polarna. 42. duże pudełko. 44. waluta krajów eurolandu.

Litery z pół dodatkowo ponumerowanych od 1 do 17 dadzą rozwiązanie – przysłowie polskie.

Nagrody książkowe za rozwiązanie krzyżówki otrzymują: Halina Wójcik, Waldemar Reis i Andrzej Wejchert

ADRESY TELEFONY WAŻNE INFORMACJE

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „ROW”:

44-300 Wodzisław Śląski,
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 43.

Godziny pracy:
poniedziałki od 7:00 do 16:00,
od wtorku do czwartku od 7:00 do 15:00,
piątki 7:00 do 14:00.

Telefony centrala – (32) 455 66 86;
(032) 455 67 56;

dział członkowsko-mieszkaniowy:
(32) 456 39 05;

dział techniczny: (32) – 456 39 04;
dział rozliczeń z członkami: (32) 455 38 72;
Licencjonowane

Mieszkaniowe Biuro Pośrednictwa:
(32) 455 24 04.

Strona internetowa:
www.sm-row.pl

■ ADMINISTRACJE OSIEDLOWE:

CENTRUM: 44-300 Wodzisław Śląski, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30, tel. (32) 455 46 88; godz. pracy: od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00;

XXX-lecia, PIASTÓW i DĄBRÓWKI: 44-286 Wodzisław Śląski, Os. XXX-lecia 62c, tel. (32) 456 47 10, (32) 456 51 80, godz. pracy: od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00;

RYDUŁTOWY: 44-280 Rydułtowy, ul. Plebiscytowa 48, tel. (32) 457 84 76, godz. pracy: od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00;

PSZÓW: 44-370 Pszów, ul. Tytki 9, tel. (32) 729 10 40 czynna: wtorki i piątki od 11:00 do 13:00;

RADLIN: 44 – 310 Radlin, ul. Korfante-go 18, tel. (32) 455 83 27, czynna: poniedziałki i czwartki od 11:00 do 13:00.

■ AWARIE po godzinach pracy służb Spółdzielni prosimy zgłaszać telefonicznie.

– **Wodno-kanalizacyjne:** Administracja Centrum – (0) 607 041 129,

– **Administracja XXX-lecia, Piastów i Dąbrówki** – (0) 601 857 402,

– **Administracja Rydułtowy** – (0) 605 365 674,

– **Elektryczna i dźwigowe:** dla wszystkich administracji:

elektryk – (0) 609 442 461,

dźwigowiec – (0) 78 58 48 480.

POD WSPÓLNYM DACHEM – Gazeta Spółdzielni Mieszkaniowej „ROW” w Wodzisławiu Śląskim.

Adres redakcji w siedzibie Spółdzielni: 44-300 Wodzisław Śląski, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 43. Materiały do redakcji prosimy kierować pod powyższym adresem lub składać je w administracjach osiedlowych. Nie zamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Ogłoszenia do gazety przyjmuje oraz informacji udziela – Dział organizacji, spraw socjalnych Spółdzielni Mieszkaniowej „ROW”, pokój nr 10 w siedzibie Zarządu, tel. (32) 455 66 86, wewn. 126. Za treść ogłoszeń redakcja oraz SM „ROW” nie odpowiada.

Twórca gier

A więc grajmy! W tej grze najważniejszym bohaterem jest, jak sam mówi - najbardziej rozpoznawalny przez łysinę, Adam „Folko” Kałuża. Skromny informatyk mieszkający w Wodzisławiu Śląskim w bloku przy ulicy Pokoju, człowiek spokojny i rodzinny z jednej strony, z drugiej zaś wulkan tryskający niesamowitymi pomysłami, na które czeka z niecierpliwością ogromne grono jego fanów. Jest trochę podobny w tej podwójnej osobowości do Supermana lub Batmana. Mało kto z sąsiadów wie co robi pan Adam i jaką estymą cieszy się w świecie graczy, ale przecież element zaskoczenia to jeden z atutów każdej gry, również i tej, do której teraz wchodzimy.

Kiedy naprawdę zaczęła się ta gra? Postawmy naszego bohatera na pierwszym polu.

– *Od kiedy pamiętam lubiłem gry* – mówi pan Adam. Wśród ulubionych wymienia m.in. „młynek” (plansza tej gry była zwykle na drugiej stronie, wspomnianego już, „chińczyka”) jednak najbardziej interesował się dalekowschodnią grą GO.

Przeskoczmy kilka miejsc dalej. Pan Adam ma już rodzinę, córki dorastają, a chęć do gry nie tylko nie maleje, ale zdecydowanie rośnie. – *Szukałem gier, by móc grać w większym gronie, chciałem poznać nowe tytuły, ale było z tym ciężko, bo w okolicy nie znałem ludzi grających tak jak ja, same gry były bardzo drogie.*

Teraz czas na decydujący zwrot akcji, zwrot, który nada naszej grze dynamikę, emocję i dramatyzm – Adam „Folko” Kałuża zaczyna tworzyć własne gry. Jedną z nich umieszcza na stronie internetowej i tam zaczyna się ona cieszyć dużym zainteresowaniem wśród graczy internautów,

Z czym nam się kojarzy gra planszowa? Zwykle sięgamy pamięcią do lat dzieciństwa i przypominamy sobie pocziwego „chińczyka” z kostką i plastikowymi pionkami i nie wydaje się nam, że może coś jeszcze istnieć poza tą dość siermiężną zabawką sprzed lat. Gdy tak uważamy jesteśmy w ogromnym błędzie, bo gry planszowe to teraz niezwykle, kolorowy, pełen wspaniałych pomysłów, oszołamiających wyzwiań kryjących się w bajecznie kolorowych pudełkach świat, do którego warto wejść i dać się całkowicie, bez pamięci pochłoniąć.

ale nie tylko – grę zauważyła także firma wydawnicza Portal i dzięki temu w maju 2007 roku pojawia się w sklepach Glik – abstrakcyjna gra logiczna, przeznaczona dla 2 do 4 graczy, których celem jest doprowadzenie 7 swoich pionów z pola startowego do bazy. Plansza przedstawia labirynt, pełen ścian i pionków przeciwników, które tarasują nam drogę do celu. Gra jest prosta, dynamiczna, zapewnia olbrzymią dawkę interakcji (gracze tarasują sobie drogę), a dzięki planszy składającej się z modułów, za każdym razem losowo tworzonej, zapewnia rozgrywkę, która nigdy nie jest taka sama.

Taki był początek tej przygody wydawniczej. Po Gliku pojawiły się następne gry

Glik

Gra powstawała równoległe z Glikiem. Niestety z powodu większej liczby elementów i trudniejszej mechaniki nie zdobyła takiego rozgłosu jak jej siostra. Można w nią zagrać za pomocą plansz Glika, potrzeba tylko więcej żetonów.

Kajko i Kokosz: Wielki Wyścig

Gra – wykorzystująca postacie z popularnego komiksu – opowiada o wyścigu zorganizowanym przez księcia Bolko. Dziwnym wyścigu, bo nie zawsze wygrywa w nim ten kto pierwszy dotrze na metę. Zwycięzcą jest osoba, która w trakcie wyścigu znajdzie / zdobędzie najwięcej dukatów porzucanych na trasie i mecie.

Hoop

Gra logiczna, prawie abstrakcyjna. – *Grając w Shear Panic (gra o manewaniu swymi owcami by zdobywać punkty), zamarzyłem o równie pięknie wydanej grze* – mówi pan Adam. – *Trochę później wymyśliłem zasady do Hoop! (wczesny tytuł Żabki). A o czym jest gra? Gracze starają się przeprowadzić swoje żabki z liści startowych na liście startowej przeciwników. Ten kto*

dokończenie na str. 9

